

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2020 r.

24.06.2020 r.

11,3%

Spadek liczby przekroczeń granicy Polski w I kwartale 2020 r. w porównaniu z I kwartałem 2019 r.

W I kwartale 2020 r. odnotowano spadek ruchu granicznego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku – cudzoziemców o 11,7%, Polaków o 10,7%.

Szacunkowe wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były mniejsze niż w I kwartale 2019 r. odpowiednio o 10,6% i 8,4%.

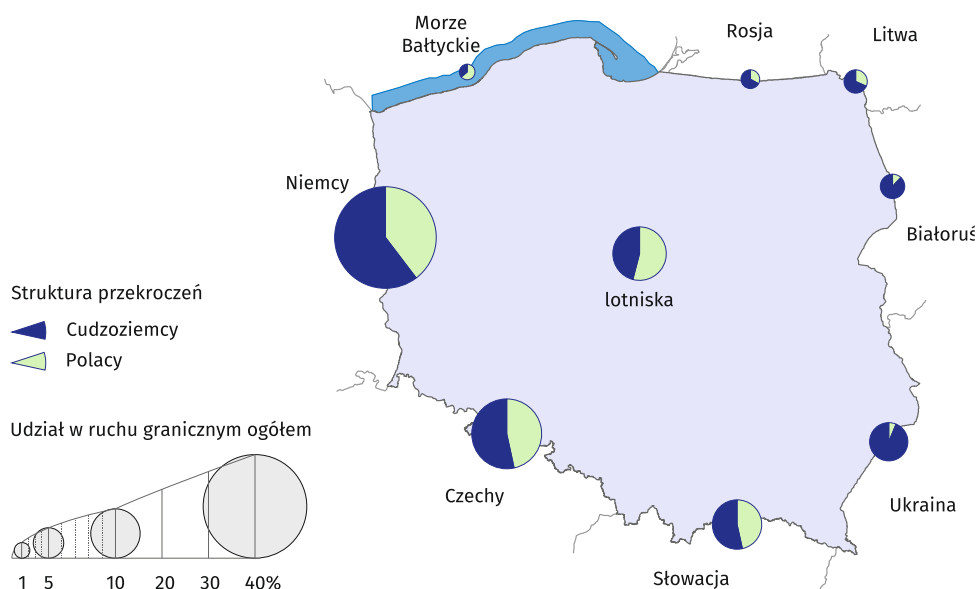
Ruch graniczny

W I kwartale 2020 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 58,0 mln osób, z tego 34,6 mln dotyczyło cudzoziemców i 23,4 mln Polaków. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 59,7%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 40,3%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 7,4 mln. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była również mniejsza (cudzoziemców o 17,5%, a Polaków o 21,6%).

W I kwartale 2020 r. 76,3% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 12,1% granicy na lotniskach; 11,0% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej i 0,6% morskiej.

Szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski, zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków była mniejsza niż w I kwartale 2019 r.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w I kwartale 2020 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (46,3%), następnie z Czechami (25,9%), Słowacją (11,7%), Ukrainą (8,1%), Litwą (3,4%), Białorusią (3,3%) i Rosją (1,3%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

(97,2%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (90,8%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (87,9%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w I kwartale 2020 r. ukształtowała się na poziomie 8,8 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 4,4 mld zł. Było to odpowiednio o 10,6% i 8,4% mniej niż przed rokiem. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również mniejsze odpowiednio o 16,2% i o 16,0%.

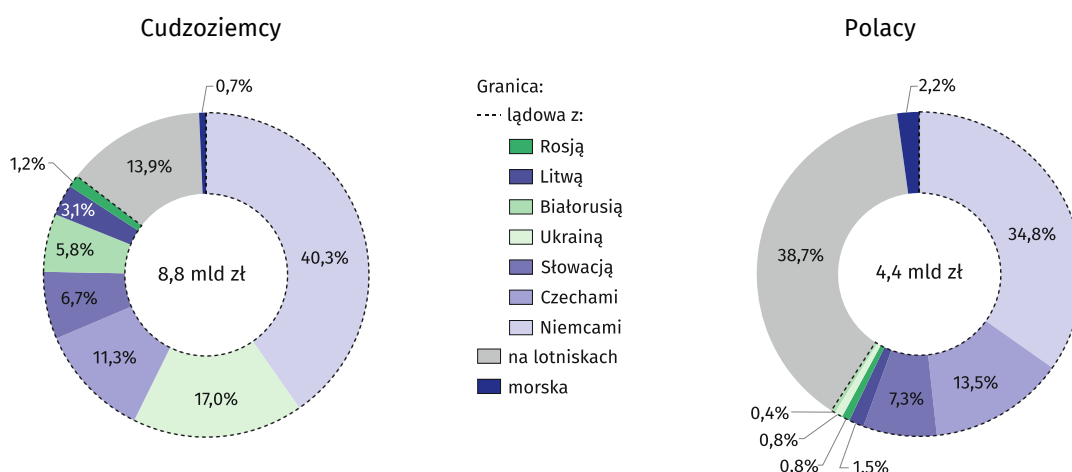
Z ogółu wydatków cudzoziemców zrealizowanych w Polsce 61,3% przypadło na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 24,0% – zewnętrzną granicę lądową UE, 13,9% – granicę na lotniskach i 0,7% – morską. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski analogiczna struktura kształtowała się następująco: 57,0%, 2,0%, 38,7% i 2,2%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w I kwartale 2020 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (47,2%), następnie z Ukrainą (19,9%), Czechami (13,2%), Słowacją (7,9%), Białorusią (6,8%), Litwą (3,6%) i Rosją (1,5%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (59,0% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski), następnie z Czechami (22,8%), Słowacją (12,3%), Litwą (2,5%), Rosją (1,4%), Ukrainą (1,3%) i Białorusią (0,7%).

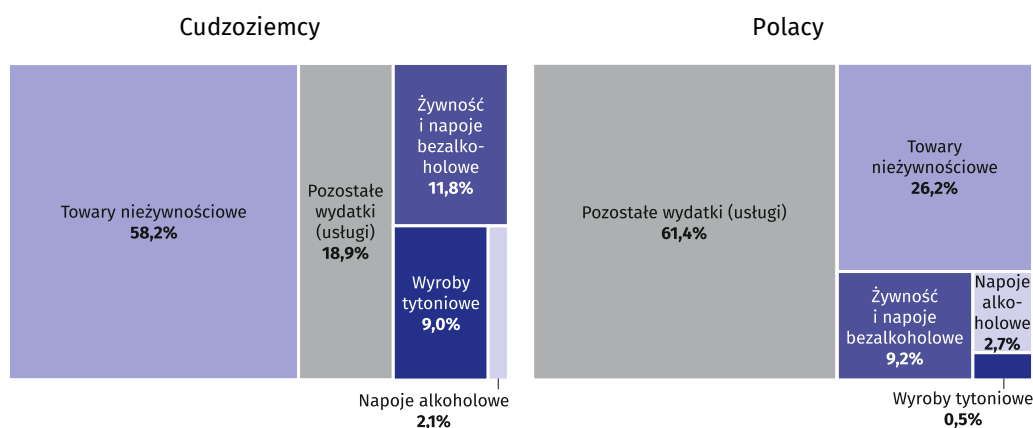
Szacunkowe wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą, były mniejsze niż w I kwartale 2019 r.

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2020 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w I kwartale 2020 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyli 81,9% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,8%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 4,1%.

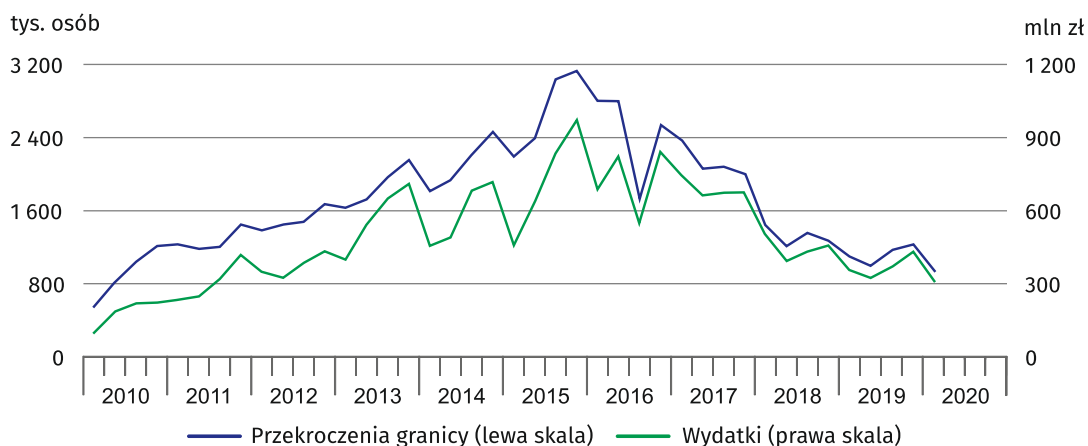
Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w I kwartale 2020 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający w I kwartale 2020 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (66,9%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczyli 9,8%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 6,6%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w I kwartale 2020 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyli na towary nieżywnościowe – 56,9%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 14,7% oraz żywność i napoje bezalkoholowe – 11,7%. Z kolei, w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 47,0%, towary nieżywnościowe stanowiły 36,0%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyli 12,9% swoich wydatków.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

Mały ruch graniczny (MRG) stanowił 24,2% ogółu przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Zróznicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2020 roku

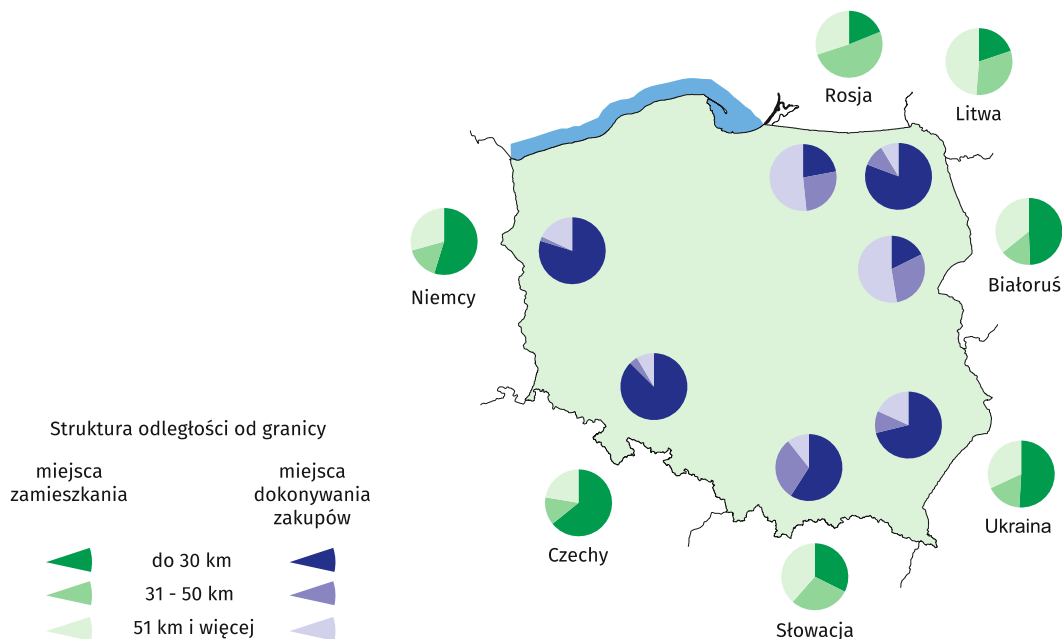
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	I kw. 2019 =100	mln osób	I kw. 2019 =100	mln zł	I kw. 2019 =100	mln zł	I kw. 2019 =100	zł	I kw. 2019 =100	zł	I kw. 2019 =100
OGÓŁEM	34,6	88,3	23,4	89,3	8762,5	89,4	4354,4	91,6	504	100,1	361	99,2
lądowa	31,3	89,2	19,4	90,9	7479,4	89,7	2570,2	92,7	478	100,2	256	99,2
zewnętrzna UE	5,7	87,9	0,7	77,2	2104,0	92,6	86,4	80,8	750	102,8	255	103,5
z: Rosją	0,4	86,4	0,2	69,8	109,3	89,9	35,0	74,7	512	103,7	333	106,8
Białorusią	1,5	86,3	0,2	83,9	505,9	91,7	19,1	87,1	666	104,8	191	103,3
Ukrainą	3,8	88,8	0,3	79,2	1488,9	93,1	32,3	84,7	812	101,6	241	104,6
w tym MRG	0,9	84,7	-	x	306,2	86,2	-	x	659	101,7	-	x
wewnętrzna UE	25,6	89,4	18,8	91,4	5375,4	88,6	2483,8	93,2	419	99,1	256	99,0
z: Litwą	1,2	99,8	0,5	90,5	267,9	95,1	64,9	92,9	483	101,3	228	99,2
Słowacją	3,2	83,3	2,8	91,3	590,9	81,4	317,1	92,8	379	98,5	234	102,5
Czechami	7,0	90,4	6,1	93,5	987,1	91,5	586,0	95,2	281	100,8	184	99,0
Niemcami	14,2	89,6	9,3	90,2	3529,5	88,7	1515,9	92,6	490	98,5	309	98,5
morska	0,1	80,9	0,2	89,7	64,8	82,8	97,6	88,3	1006	101,3	1032	101,0
na lotniskach	3,2	80,7	3,8	81,8	1218,2	87,9	1686,7	90,2	723	100,5	885	103,8

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Badania przeprowadzone w I kwartale 2020 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 70,0% cudzoziemców i 69,4% Polaków, przy czym 52,2% cudzoziemców i 56,7% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

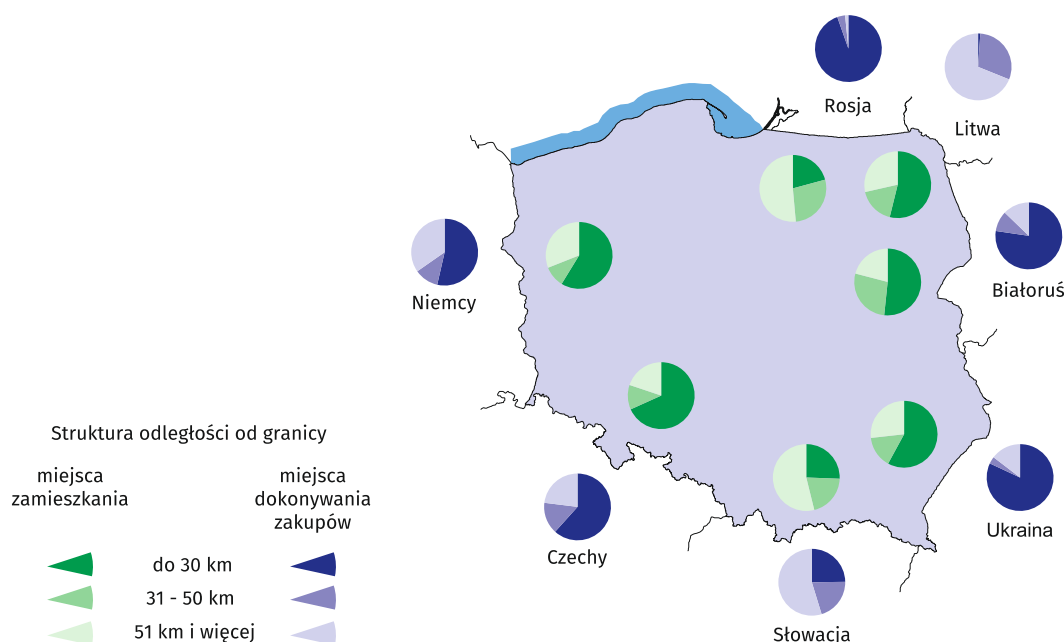
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w I kwartale 2020 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 67,2% cudzoziemców oraz 67,3% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 70,6% i 69,5%.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w I kwartale 2020 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 69,9% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 85,8%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 90,0% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,2%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Rozwoju. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435), od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.
10. W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ruch graniczny](#)

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)

[Przejście graniczne](#)